

T.C
KIZILTEPE KAYMAKAMLIđI
KIZILTEPE İLÇE MİLLİ EğİTİM MÜDÜRLÜğÜ

KIZILTEPEDE İLKOKUL VE ORTAOKUL KADEMELERİNDE GÖREV YAPAN
ÖğRETMENLERİN KAYNAđTIRMA/BÜTÜNLEğTİRME EğİTİMİ HAKKINDAKİ
GÖRÜğLERİNİN İNCELENMESİ

ARAđTIRMA PROJESİ

KIZILTEPE REHBERLİK VE ARAđTIRMA MERKEZİ
ÖZEL EğİTİM HİZMETLERİ BÖLÜMÜ

Haziran, 2025

Özet

Özel gereksinimli bireylerin, en az destekle yaşamlarını sürdürebilmeleri topluma katkı sağlayan bireyler olabilmeleri için aldıkları eğitim oldukça önemlidir. Özel gereksinimli öğrencilerin eğitim süreçlerinde olabildiğince akranlarıyla birlikte olmaları onların topluma uyum sağlamalarını kolaylaştırır. Kaynaştırma/bütünleştirme eğitimi bu sebeple önemsenmekte ve üzerinde durulmaktadır. Bu araştırma Kızıltepe ve Derik ilçesinde görev yapmakta olan ilkokul ve ortaokul öğretmenlerinin kaynaştırma/bütünleştirme eğitimi kararı alınmış öğrencilere yönelik görüşlerinin olumlu mu yoksa olumsuz mu olduğu ve görüşlerini etkileyen değişkenler üzerine yapılmış bir çalışmadır. Araştırma kapsamında Kızıltepe ve Derik ilçesinde görev yapmakta olan 260 ilkokul ve ortaokul öğretmenine ‘Kaynaştırma/bütünleştirme Eğitimi Hakkında Görüşlerim Ölçeği’ uygulanmıştır. Araştırmada toplanan veriler SPSS 27.00 programı kullanılarak analiz edilmiştir. Öğretmenlerin kaynaştırma öğrencilerinin eğitimi ile ilgili eğitim alıp almadıkları ve meslek hayatları süresince sınıflarında kaynaştırma öğrencisi bulunup bulunmamasının kaynaştırma öğrencilerine yönelik görüşleri üzerinde etkisi olup olmadığına bakmak için T testi yapılmıştır. Sınıflarında bulunan mevcut kaynaştırma öğrencisi sayısının kaynaştırma öğrencilerine yönelik görüşleri üzerinde etkisi olup olmadığına bakmak içinse tek yönlü varyans analizi (ANOVA) yapılmıştır. Öğretmenlerin uygulanan ölçekten aldıkları puan ortalamalarına bakmak için ise frekans analizi yapılmıştır. Yapılan analizler sonucunda kaynaştırma öğrencilerine yönelik görüşlerinin genel olarak olumsuz olduğu söylenebilir. Öğretmenlerin kaynaştırma öğrencilerine yönelik görüşlerinin olumlu ya da olumsuz olması üzerinde bu konuda eğitim alıp almama durumlarının etkili olduğu yaptığımız çalışma sonucunda görülmüştür. Öğretmenlerin meslek hayatları sürecinde kaynaştırma eğitimi tedbiri kararı alınmış bir öğrenciyle çalışmış olup olmamalarının ve sınıflarındaki kaynaştırma öğrencisi sayısının görüşlerinin olumlu ya da olumsuz olması üzerinde bir etkisinin olmadığı görülmüştür.

GİRİŞ

Tarih boyu insan davranışları merak konusu olmuştur ve pek çok bilim dalı bu konu üzerinde çalışmıştır. Davranışların boyutları ve nedenleri incelenmiş birbirine göre anlamlı farklılıklar gösteren davranışlar mercek altına alınmıştır. Davranışların gelişimsel ve bilişsel farklılıklardan meydana gelmesi, özellikle ilk zamanlarda bilişsel farklılıkları olan bireylerin kötü muameleler görmesine, dışlanmasına, hastalıklı olarak tanımlanmasına, kötü ve yakışsız lakaplar takılmasına, üzerinde ayınlar düzenlenmesine ve hatta bazı kavimlerde ölüme terk edilmesine varıncaya kadar türlü eziyetler görmelerine neden olmuştur.(Özdemir, L.,Çifci, H. ve Sayan, Ö. 2022). Bireysel farklılıklara sahip bireylere yönelik yaklaşımlar zamanla değişmiştir. İlk zamanlarda özel gereksinimli bireylerin sadece sağlık sorunu olan bireyler olarak görüldüğü, sonrasında sosyal yardıma muhtaç bireyler olarak değerlendirildiği fakat sonradan bu durumun bir eğitim meselesi olduğunun fark edilmesiyle bu alanda gerçek yapıcı çalışmaların başlaması özel eğitimi şekillendirmiştir. Her insan farklıdır ve herkesi birbirinde ayıran mental ve davranışsal farklılıklar vardır. İçimizdeki bazılarımızda bu farklılıklar daha fark edilebilir özellikler içermekte olup uzman bir destekle şekillendirilmeye ihtiyaç duyar .(Özdemir, L.,Çifci, H. ve Sayan, Ö. 2022).

Bireysel özellikleri fark etmeksizin her çocuğun topluma uyum sağlayarak toplum içinde var olabilmesi için eğitime ihtiyacı vardır. Okullarda akademik, fiziksel ve sosyal açıdan benzer özellikleri olan öğrencilerden oluşan homojen sınıfların oluşturulabilmesi mümkün değildir. Her çocuk sahip olduğu özellikler bakımından birbirinden farklıdır. Eğitim ortamları ve öğretim teknikleri bu farklılıklar göz önünde bulundurularak hazırlanmalıdır. Öğretmenler birbirinden farklı öğrenme şekline sahip olan öğrencilerin gereksinimlerine uygun öğretim teknikleri kullanmalıdır. Özellikle yetersizlikten etkilenmiş çocukların genel eğitim sınıflarında akranlarından ayrılmadan eğitim ihtiyaçlarının karşılanması oldukça önemlidir (Akt: Yıldırım, H. H.ve Kılıç, Y. 2024).

Akranlarına göre bireysel ve gelişimsel olarak anlamlı farklılıkları olan bireylerin eğitimlerini sağlamak için özel olarak yetiştirilmiş personel, özel olarak geliştirilmiş eğitim programları ve uygun ortamlarda yapılan bireyin topluma uyumunu ve bağımsız bir şekilde kendine yetebilecek düzeye gelmesini sağlayan eğitime “Özel Eğitim” denir. (MEB,2006:6) . Özel eğitim, bireysel farklılıklara sahip bireylerin eğitim ihtiyaçlarını karşılamak için özel olarak yetiştirilmiş personel, geliştirilmiş eğitim programları ve yöntemleri ile onların yetersizliklerine göre düzenlenmiş ortamlarda sürdürülen eğitime denir. Özel eğitim, bireyselleştirilmiş eğitim anlayışına dayanır. Bu nedenle, her bireyin ihtiyaçları doğrultusunda özel bir eğitim programı hazırlanır. Bu program, bireyin öğrenme stili, ilgileri, ihtiyaçları, yetenekleri ve yeterlilikleri dikkate alınarak hazırlanır. Özel eğitim, özel gereksinimli bireyin topluma uyumlu ve çevresindekilerle iyi ilişkiler kurabilen, iyi bir vatandaş olarak üreten ve toplumun kendisinden beklediği rolleri gerçekleştiren bireyler olarak yetişmesini amaçlar (Akt: Yıldırım, H. H.ve Kılıç, Y. 2024). Özel eğitim, bireyin özel ihtiyaçlarına odaklanarak, onların toplum içinde daha bağımsız ve etkili bir şekilde yaşamalarını sağlamayı amaçlar. Özel eğitim, farklı ortamlarda gerçekleştirilebilir. Özel gereksinimli bireyler, Özel gereksinimli çocuklara yönelik açılmış okullarda, normal gelişim gösteren öğrencilerin eğitim gördüğü okullarda açılmış özel eğitim sınıflarında ve akranlarıyla aynı sınıfta olmak üzere

farklı şekillerde eğitim alabilirler. Özel gereksinimli bireylerin akranlarında farklı ortamlardansa akranlarıyla birlikte eğitim görmeleri sosyal ve akademik gelişimleri açısından önemlidir. Bu sebeple, kaynaştırma/bütünleştirme uygulamaları özel gereksinimli bireylerin eğitiminde daha fazla öne çıkmaya başlamıştır.

Kaynaştırma Eğitimi

Kaynaştırma eğitimi, özel eğitim gereksinimi olan öğrencilerin ve normal gelişim gösteren öğrencilerin aynı sınıf veya okul ortamında bir araya getirilerek, birlikte öğrenmelerini ve etkileşim sağlamalarını amaçlar. Bir başka deyişle kaynaştırma, özel gereksinimlere sahip bireylerin normal gelişim gösteren akranlarıyla aynı eğitim ortamında bir araya gelmelerini ve gerektiği durumlarda kendilerine ve sınıf öğretmenine destek eğitim hizmetleri sunulmasını içeren bir eğitim yaklaşımıdır (Akt: Öznur Meriç Özakün.2024). Bu yöntem, özel gereksinimlere sahip bireylerin toplum içinde daha fazla entegrasyonunu hedefler. Kaynaştırma, bireyin akademik ve sosyal gelişimine uygun destekleri sağlamayı amaçlar. Bu destekler, özel eğitim öğretmenleri, rehberlik uzmanları veya diğer uzmanlar tarafından verilebilir. Bireyin ihtiyaçlarına göre uyarlanmış özel eğitim programları, bireyin öğrenme potansiyelini en üst düzeye çıkarmak için kullanılır (Akt: Öznur Meriç Özakün.2024).

Bütünleştirilmiş Eğitim

Bütünleştirme eğitimi, özel gereksinimli bireylere normal gelişim gösteren akranlarıyla aynı ortamda eğitim vermeyi amaçlar. Öğrencilerin özel ihtiyaçlarını göz önünde bulundurarak yetenek, öğrenme stili ve ihtiyaçları farklı olan bireylere aynı sınıf veya okul içinde eğitim vermeyi amaçlar.

Yasal düzenlemeler, bu bireylerin özel ihtiyaçlarına uygun destek ve ayarlamaların sağlanmasını amaçlamaktadır. Ayrıca, genel eğitim sınıflarında öğrenim gören öğrencilerin çeşitli kültürel bağlamlardan gelmeleri, eğitimcilere öğrenci çeşitliliğiyle başa çıkma ve bu çeşitliliği bir avantaja dönüştürme konusunda yeni beceriler kazandırmaktadır. Bu bağlamda, bütünleştirilmiş eğitim felsefesi, öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarına duyarlı, kültürel farklılıkları göz önünde bulunduran, her bir öğrencinin potansiyelini en üst düzeye çıkarmayı hedefleyen bir yaklaşımı temsil eder. Bu şekilde, eğitim sistemi, farklı öğrenci profillerine etkili bir şekilde yanıt verebilir ve toplumda daha kapsayıcı bir eğitim ortamı oluşturabilir (MEB, 2013).

Kaynaştırma/ bütünleştirme eğitiminin hem özel gereksinimli öğrenciler hem de onlarla birlikte eğitim gören normal gelişim gösteren öğrenciler için pek çok faydası vardır. Kaynaştırma/bütünleştirme uygulamaları, özel gereksinimli öğrencilerin genel eğitim öğrencileriyle bir arada olmalarını sağlayarak duygusal ve sosyal gelişimlerine olumlu katkılarda bulunur. Bu uygulamalar, öğrenciler arasında pozitif sosyal etkileşimlerin ve arkadaşlık ilişkilerinin gelişmesine zemin oluşturur. Öncelikle, kaynaştırma sayesinde öğrenciler, birbirlerinin farklı yaşam deneyimleri ve öğrenme tarzlarıyla tanışma şansı elde ederler. Özel gereksinimli öğrenciler, sınıflarındaki diğer öğrencilerle etkileşimde bulunarak sosyal becerilerini güçlendirir. Bu etkileşim, öğrenciler arasında güven ve anlayışın gelişmesine olanak tanır. Ayrıca, kaynaştırma/bütünleştirme uygulamaları, özel gereksinimli

öğrencilere, empati geliştirme ve işbirliği yapma becerilerini artırma fırsatı sunar. Genel eğitim öğrencileri, sınıflarındaki özel gereksinimli arkadaşlarının ihtiyaçlarına duyarlılık geliştirir ve bu öğrencilere yardımcı olma konusunda olumlu bir tutum benimserler. Bu süreç, öğrenciler arasındaki dayanışma duygusunu güçlendirir ve tüm sınıfın birbirine destek olma kültürünü benimsemesine katkıda bulunur (Akt: Öznur Meriç Özakün.2024).

Kaynaştırma/bütünleştirme uygulamalarını yürütülmesi sürecinde bazı zorluklar yaşanmaktadır. Yaşanan bu zorluklar ve nedenleri yapılan çeşitli çalışmalarla ortaya konulmuştur.

Özdemir & Nazik (2021) tarafından yapılan çalışmada kaynaştırma eğitiminin başarısı ve yaşanan sorunlar öğretmenlerden toplanan veriler ile ortaya koyulmuş ve çözüm önerileri sunulmuştur. Çalışma sonucunda öğretmenlerin büyük çoğunluğunun kendini kaynaştırma eğitimi konusunda yetersiz olarak algıladığı ve yaşadıkları sorunlar içerisinde özel gereksinimli öğrencilerin kendi durumlarını kötüye kullanmaları, öz bakım becerileri anlamında birtakım eksiklerinin olması ve çeşitli problem davranışlar sergilemeleri olduğunu ifade etmişlerdir. Ayrıca bazı sınıflarda kaynaştırma öğrencilerinin fazla olduğu, kaynaştırma öğrencilerinin akran zorbalığına maruz kaldığı, değerlendirme aşamasında birtakım problemlerin ve yanlışlıkların olduğu, öğretmenlerin program yetiştirmek için kaynaştırma öğrencilerini ihmal ettiği veya bu öğrencilerin sınıflarının kalitesini düşürdüğüne inandığı ve okullarında destek eğitim odalarının bulunmadığı ulaşılan sonuçlar arasındadır (Akt: Kurt, A. 2022).

(Değirmenci-Kurt & Tomul, 2020) da diğer paydaşların öğretmenlerle yeterince iş birliği yapmadığı, öğretmenlerin mesleki ve kişisel anlamda birtakım sorunlarla karşı karşıya kaldığı, rehberlik servisinin yeterince iş birliği yapmadığı, aile bilincinin düşük olduğu ve sınıf öğretmenlerinin kendilerini yetersiz hissettikleri gibi sonuçlara ulaşılmıştır. Sınıf öğretmenleri yaşanan bu sorunlara karşı destek hizmetlerin işe koşulması durumunda kaynaştırma uygulamalarının başarılı olabileceğini ifade etmişlerdir. Son iki yıl içerisinde yapılan ve güncelliğini hala koruduğu düşünülen bu bulgular birlikte değerlendirildiğinde öğretmenlerin kaynaştırma ortamında sorunlar yaşadığı, kaynaştırma konusunda kendilerini yetersiz hissettikleri, destek eğitim hizmetlerinin yeterince sağlanamadığı, bazı öğretmenlerin özel gereksinimli öğrencileri kendi sınıflarında potansiyel bir sorun olarak gördüğü, iş birliği anlamında sorunların olduğu ve ailelerin farkındalığının düşük olduğu gibi sonuçlar öne çıkmaktadır (Akt: Kurt, A. 2022).

Literatürdeki çalışmalar incelendiğinde öğretmenlerin çeşitli sebeplerle kaynaştırma eğitimi konusunda sorun yaşadıkları bu sebeple kaynaştırma eğitimi konusunda olumsuz düşüncelere sahip oldukları görülmüştür. Eğitim sürecinin verimli bir şekilde yürütülebilmesi için öğretmenlerin bu konudaki düşüncelerinin yapıcı ve olumlu olması oldukça önemlidir. Kızıltepe Rehberlik ve Araştırma merkezi Müdürlüğü olarak ilçemizde görev yapan öğretmenlerin kaynaştırma/bütünleştirme eğitimi konusundaki düşüncelerini ve düşüncelerini etkileyen değişkenleri (Kaynaştırma eğitimi konusunda eğitim alma veya almama durumu, fiziki koşullar) inceleyerek bu konularda çalışmalar yapmayı amaçlamaktayız.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırma, Mardin ili Kızıltepe ve Derik ilçelerinde, ilkokul ve ortaokul kademelerinde görev yapan öğretmenlerin kaynaştırma/bütünleştirme eğitimi hakkındaki görüşlerinin çeşitli değişkenlere göre(Lisans öğrenimlerinde veya sonrasında kaynaştırma/bütünleştirme öğrencilerinin eğitimi ve BEP(Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı) hazırlamaya dair bir eğitim alıp almamaları, meslek hayatları sürecinde sınıflarında kaynaştırma /bütünleştirme eğitimi tedbiri alınmış bir öğrencinin olup olmaması ve mevcut sınıflarında bulunan kaynaştırma öğrencisi sayısı) incelenmesini amaçlamaktadır.

Araştırmanın Gerekçesi

Kaynaştırma/bütünleştirme eğitimi uygulamalarının hem özel gereksinimli öğrenciler hem de normal gelişim gösteren öğrenciler açısından çeşitli faydaları bulunmaktadır. Yapılan araştırmalarda öğretmenlerin kaynaştırma ortamında çeşitli sorunlar yaşadıkları, konuyla ilgili yeterli eğitim almadıkları ve bu konuda kendilerini yetersiz hissettikleri görülmüştür. Öğretmenlerin kaynaştırma/bütünleştirme eğitimi hakkındaki düşüncelerinin olumlu olması sürecin sağlıklı ilerlemesinde oldukça etkilidir bu sebeple düşüncelerini olumsuz etkileyen değişkenlerin incelenmesi önemlidir. Araştırmanın öğretmenlerin düşüncelerini olumsuz yönde etkileyen değişkenlere yönelik çalışmalara kaynaklık edebileceği düşünülmektedir.

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Araştırma nicel bir araştırma yöntemlerinden genel tarama modelinde yürütülmüştür. Genel tarama modelleri, birden fazla elemandan oluşan bir evrende, evren hakkında genel bir yargıya varmak sebebiyle, evrenin tümü veya ondan alınacak bir grup, örnek ya da örneklem üzerinde yapılan tarama düzenlemeleridir (Karasar,1995). (Akt: Pesen ve Demirhan2021)

Evren ve Örneklem / Çalışma Grubu / Katılımcılar

Araştırmanın örneklem grubunu Mardin ili Kızıltepe ve Derik ilçelerinde yer alan ilkokul ve ortaokullardan random yoluyla seçilen 260 ilk ve ortaokul öğretmeni oluşturmaktadır.

Verilerin Toplanması ve Analizi

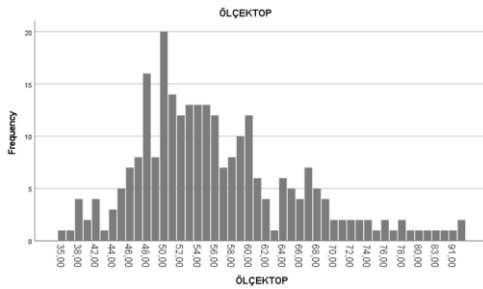
Bu araştırmada veri toplama aracı olarak Er Sabuncuoğlu, D.M, Çırak, Y. ve Mutlu, İ.(2021). Tarafından geliştirilen ‘Kaynaştırma/Bütünleştirme Eğitimi Hakkında Görüşlerim Ölçeği’ kullanılmıştı. Ölçek 20 sorudan oluşmaktadır ve 5’li likert tipindedir. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 20, en yüksek puan 100’dür. Düşük toplam puan katılımcıların kaynaştırma hakkında olumlu görüşe sahip olduğunu, yüksek toplam puan ise olumsuz görüşe sahip olduğunu göstermektedir. Ölçek maddeleri google forma aktarılmış ayrıca araştırmanın bağımsız değişkeni olan; lisans öğrenimlerinde veya sonrasında kaynaştırma/bütünleştirme öğrencilerinin eğitimi ve BEP(Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı) hazırlamaya dair bir eğitim alıp almamaları, meslek hayatları sürecinde sınıflarında kaynaştırma /bütünleştirme eğitimi tedbiri alınmış bir öğrencinin olup olmaması ve mevcut sınıflarında bulunan kaynaştırma öğrencisi sayısı soruları da forma eklenerek okul müdürleri aracılığı ile öğretmenlere ulaştırılmıştır. Araştırmada toplanan veriler SPSS 27.00 programı kullanılarak analiz edilmiştir. Öğretmenlerin kaynaştırma öğrencilerinin eğitimi ile ilgili eğitim alıp almadıkları ve meslek hayatları süresince sınıflarında kaynaştırma öğrencisi bulunup bulunmamasının kaynaştırma öğrencilerine yönelik görüşleri üzerinde etkisi olup olmadığına bakmak için T testi yapılmıştır. Sınıflarında bulunan mevcut kaynaştırma öğrencisi sayısının kaynaştırma öğrencilerine yönelik görüşleri üzerinde etkisi olup olmadığına bakmak içinse tek yönlü varyans analizi (ANOVA) yapılmıştır.

Bulgular

Tablo 1. Toplam ölçek puanları Ortalaması

N	260
X	56,22

Tablo 2. Ölçek puanları dağılımı

Yapılan araştırmada katılımcıların ölçek puanları ve puan dağılımlarını incelemek amacıyla frekans analizi yapılmıştır. Analiz sonuçlarına göre katılımcıların puan ortalamalarının 56,22 olduğu görülmüştür. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 20 ve en yüksek puan 100'dür. Düşük toplam puan katılımcıların kaynaştırma hakkında olumlu görüşe sahip olduğunu, yüksek toplam puan ise olumsuz görüşe sahip olduğunu göstermektedir.

Bu sonuçlar göz önünde bulundurulduğunda katılımcıların kaynaştırma öğrencilerine yönelik görüşlerinin daha çok olumsuz yönde olduğu söylenebilir.

Tablo 3. Lisans öğreniminizde veya sonrasında kaynaştırma/bütünleştirme öğrencilerinin eğitimi ve BEP(Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı) hazırlamaya dair bir eğitim aldınız mı?

		N	X
Toplam	Evet	114	43,8
	Hayır	146	56,2
	Toplam	260	

Tablo 3'teki frekans analizi sonuçlarına bakıldığında katılımcıların %56,2 'sinin kaynaştırma/bütünleştirme öğrencilerinin eğitimi ve BEP(Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı) hazırlamaya dair bir eğitim almadıkları; % 43,82inin ise aldığı görülmektedir.

Tablo 4. Meslek hayatınız sürecinde sınıfınızda Kaynaştırma/Bütünleştirme eğitimi kararı alınmış bir öğrenciniz oldu mu ?

		N	X
Toplam	Evet	216	83,1
	Hayır	44	16,9
	Toplam	260	

Tablo 4'teki frekans analizi sonuçlarına bakıldığında katılımcıların % 83,1'inin Meslek hayatı sürecinde sınıfında Kaynaştırma/Bütünleştirme eğitimi kararı alınmış bir öğrencisinin olduğu; % 16,9'unun ise olmadığı görülmüştür.

Tablo5. Mevcut sınıfınızda Kaynaştırma/Bütünleştirme eğitimi kararı alınmış öğrenciniz var mı? Varsa kaç tane?

		N	X
Toplam	yok	116	44,6
	1	83	31,9
	2	33	12,7
	3	8	3,1
	4 ve fazlası	20	7,7
	Toplam	260	

Tablo 5'te frekans analizi sonuçlarına göre katılımcıların sınıflarındaki kaynaştırma öğrencisi gösterilmiştir. Sonuçlara bakıldığında sınıfında kaynaştırma öğrencisi olmayan katılımcı sayısının fazlalığı dikkat çekmektedir. Bununla birlikte sınıfında fazla kaynaştırma öğrencisi olan katılımcılar da bulunmaktadır.

Yapılan araştırmada lisans öğreniminde veya sonrasında kaynaştırma/bütünleştirme öğrencilerinin eğitimi ve BEP(Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı) hazırlamaya dair bir eğitim alınıp alınmaması değişkeninin kaynaştırma/bütünleştirme eğitime yönelik görüşlerin olumlu ya da olumsuz olması durumlarına etkisini incelemek amacıyla T-testi kullanılmıştır. Bu kapsamda T-testinin analiz sonuçları tablo 6'da gösterilmiştir.

Tablo 6. lisans öğreniminde veya sonrasında kaynaştırma/bütünleştirme öğrencilerinin eğitimi ve BEP(Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı) hazırlamaya dair bir eğitim alınıp alınmama değişkeni analiz sonuçları.

Değişken (T testi)	N	X	ss	t	sd	p
Evet	114	53,96	.79	-3,336	485	,001
Hayır	146	57,98	.25	-3,339	255,68	,001

Tablo 6'ya ki yapılan T testi analiz sonuçlarına bakıldığında lisans öğreniminde veya sonrasında kaynaştırma/bütünleştirme öğrencilerinin eğitimi ve BEP(Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı) hazırlamaya dair bir eğitim alınıp alınmaması değişkeni ile kaynaştırma/bütünleştirme eğitimine yönelik görüşlerin olumlu ya da olumsuz olması durumları arasında anlamlı bir farklılaşma gözlemlenmiştir ($p<0.05$). Analiz sonuçlarına bakıldığında katılımcıların 114'ünün kaynaştırma/bütünleştirme öğrencilerinin eğitimi ve BEP(Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı) hazırlamaya dair bir eğitim aldığı; 146'sının ise almadığı görülmüştür. Analiz sonuçları göz önünde bulundurulduğunda kaynaştırma/bütünleştirme öğrencilerinin eğitimi ve BEP(Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı) hazırlamaya dair bir eğitim alıp almama durumu öğretmenlerin kaynaştırma/bütünleştirme eğitimine yönelik görüşleri üzerinde etkilidir diyebiliriz.

Yapılan araştırmada meslek hayatı süresince sınıfında kaynaştırma öğrencisi bulunan ve bulunmayan öğretmenlerin kaynaştırma öğrencilerine yönelik görüşlerini karşılaştırmak amacıyla T-testi kullanılmıştır. Bu kapsamda T-testinin analiz sonuçları tablo 7'de gösterilmiştir

Tablo 7. Meslek hayatı sürecinde sınıfında kaynaştırma öğrencisi bulunup bulunmama değişkeni analiz sonuçları.

Değişken	N	X	ss	t	sd	p	(T testi)
Evet	216	56,54	,18	1,158	258	,248	
Hayır	44	54,65	,75	1,385	76,638	,170	

Tablo 7'deki analiz sonuçlarına bakıldığında meslek hayatı süresince sınıfında kaynaştırma öğrencisi bulunan ve bulunmayan öğretmenlerin kaynaştırma öğrencilerine yönelik görüşlerinin farklılaşmadığı görülmüştür. ($p>0.05$). Analiz sonuçlarına bakıldığında katılımcıların 216'sının meslek hayatı sürecinde sınıfında kaynaştırma öğrencisi bulunduğu, 44'ünün ise bulunmadığı görülmüştür. Analiz sonuçları göz önünde bulundurulduğunda daha önce kaynaştırma öğrencisiyle çalışıp çalışmama durumunun öğretmen görüşleri üzerinde etkisi yoktur diyebiliriz.

Yapılan araştırmada katılımcıların sınıflarındaki kaynaştırma öğrencisi sayısının kaynaştırma öğrencilerine yönelik görüşleri üzerinde etkisi olup olmadığına bakmak için tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmıştır. Bu kapsamda tek yönlü varyans analiz sonuçları tablo 8 'de gösterilmiştir.

Tablo 8.

Değişkenler	N	X	ss	Anova
Yok	116	55,79	,37	
1	83	56,19	,52	
2	33	58,30	,38	
3	8	52,50	,47	
4 ve fazla	20	57,30	,84	

Tablo 9.

ANOVA					
Ölçek toplam					
	KT	sd	KO	F	P
Gruplar arası	298,126	4	74,532	,764	,549
Grup içi	24865,120	255	97,510		
Toplam	25163,246	259			

Katılımcıların sınıflarında bulunan kaynaştırma öğrencisi sayısının kaynaştırma öğrencilerine yönelik görüşlerini etkileyip etkilemediğini görmek için tekyönlü varyans analizi(ANOVA) yapılmıştır. Analiz sonuçları tablo 8. Ve tablo9.'da gösterilmiştir. Sonuçlar göz önünde bulundurulduğunda sınıflardaki mevcut kaynaştırma öğrencisi sayısının öğretmenlerin kaynaştırma öğrencilerine yönelik görüşleri üzerinde etkisi olmadığı söylenebilir.

Sonuç ve Öneriler

Öğretmenlerin ölçek puanları ve puan dağılımlarını incelemek amacıyla frekans analizi yapılmıştır. Analiz sonuçlarına göre katılımcıların puan ortalamalarının 56,22 olduğu görülmüştür. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 20 ve en yüksek puan 100'dür. Düşük toplam puan katılımcıların kaynaştırma hakkında olumlu görüşe sahip olduğunu, yüksek toplam puan ise olumsuz görüşe sahip olduğunu göstermektedir. Bu sonuçlar göz önünde bulundurulduğunda katılımcıların kaynaştırma öğrencilerine yönelik görüşlerinin daha çok olumsuz yönde olduğu söylenebilir.

Çalışmaya katılan öğretmenlerin %56,2 'sinin kaynaştırma/bütünleştirme öğrencilerinin eğitimi ve BEP(Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı) hazırlamaya dair bir eğitim almadıkları; %43,82inin ise aldığı görülmektedir.

Çalışmaya katılan öğretmenlerin %83,1'inin Meslek hayatı sürecinde sınıfında Kaynaştırma/Bütünleştirme eğitimi kararı alınmış bir öğrencisinin olduğu; %16,9'unun ise olmadığı görülmüştür.

Çalışmaya katılan öğretmenlerin sınıfında kaynaştırma öğrencisi olmayan katılımcı sayısının fazlalığı dikkat çekmektedir. Bununla birlikte sınıfında fazla kaynaştırma öğrencisi olan katılımcılar da bulunmaktadır.

Öğretmenlerin kaynaştırma/bütünleştirme eğitim tedbiri alınmış öğrencilere yönelik görüşlerinin olumlu ya da olumsuz olması üzerinde bu konuda eğitim alıp almamalarının etkisine bakmak amacıyla t testi yapılmıştır. Analiz sonuçları göz önünde bulundurulduğunda kaynaştırma/bütünleştirme öğrencilerinin eğitimi ve BEP(Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı) hazırlamaya dair bir eğitim alıp almama durumu öğretmenlerin kaynaştırma/bütünleştirme eğitimine yönelik görüşleri üzerinde etkili olduğu görülmüştür.

Öğretmenlerin meslek hayatları sürecinde sınıflarında kaynaştırma/bütünleştirme eğitimi tedbiri alınmış bir öğrenci bulunup bulunmaması durumunun kaynaştırma öğrencilerine yönelik tutumları üzerinde etkisi olup olmadığına bakmak için t testi yapılmıştır. Analiz sonuçları göz önünde bulundurulduğunda daha önce kaynaştırma öğrencisiyle çalışıp çalışmama durumunun öğretmen görüşleri üzerinde etkisinin olmadığı görülmüştür.

Öğretmenlerin mevcut sınıflarında bulunan kaynaştırma/bütünleştirme eğitimi tedbiri alınmış öğrenci sayısının bu öğrencilere yönelik görüşleri üzerindeki etkisini incelemek amacıyla tek yönlü varyans analizi (ANOVA) yapılmıştır. Sonuçlar göz önünde bulundurulduğunda sınıflardaki mevcut kaynaştırma öğrencisi sayısının öğretmenlerin kaynaştırma öğrencilerine yönelik görüşleri üzerinde etkisi olmadığı söylenebilir.

Yapılan araştırmada elde edilen bulgular göz önünde bulundurulduğunda, ilçemizde görev yapan öğretmenlerin çoğunluğunun kaynaştırma/bütünleştirme eğitimi tedbiri alınmış öğrencilerin yetiştirilmesi konusunda bir eğitim almadıkları görülmüştür. Yapılan analizler sonucunda kaynaştırma öğrencilerine yönelik görüşlerinin genel olarak olumsuz olduğu söylenebilir. Öğretmenlerin kaynaştırma öğrencilerine yönelik görüşlerinin olumlu ya da

olumsuz olması üzerinde bu konuda eğitim alıp almama durumlarının etkili olduğu yaptığımız çalışma sonucunda görülmüştür. Çalışmaya katılan öğretmenlerin %83,1'inin Meslek hayatı sürecinde sınıfında kaynaştırma/bütünleştirme eğitimi kararı alınmış bir öğrencisinin olduğu da elde edilen sonuçlar arasındadır. Tüm bu bilgiler doğrultusunda ilçemizde görev yapan öğretmenlerin büyük çoğunluğunun kaynaştırma öğrencisiyle çalıştığı fakat bu konuda yeterli eğitimi almadıkları ve eğitim alıp almamalarının bu öğrencilere yönelik görüşleri üzerinde etkili olduğu söylenebilir.

Eğitim öğretim sürecinde öğretmen görüşlerinin sürecin verimliliği açısından oldukça etkili olduğu bilinmektedir. Bu sebeple ilçemizde görev yapan öğretmenlerin kendilerini daha yeterli hissetmeleri ve kaynaştırma/bütünleştirme eğitimi tedbiri alınan öğrencilere yönelik daha olumlu düşünceler geliştirmeleri için gerekli eğitimlerin verilmesi önemlidir.

Bakanlığımız tarafından alanda görev yapmakta olan öğretmenlere yönelik kaynaştırma/bütünleştirme öğrencilerinin eğitimi ve BEP hazırlama konulu hizmet içi eğitimlerin verilmesinin, öğretmenlerin bu konuda kendilerini yeterli hissetmelerini sağlayarak, kaynaştırma öğrencilerine yönelik görüşlerini olumlu yönde etkileyeceği araştırma verileri göz önünde bulundurularak söylenebilir.

Kaynaştırma/bütünleştirme eğitimi konusunda eğitim desteğine ihtiyaç duyan öğretmenler Bakanlığımız tarafından hazırlanıp ÖBA üzerinden yayınlanan 'Kaynaştırma/Bütünleştirme Kapsamında Sunulan Destek Eğitim Odası Hizmetinde Eğitim Uygulamaları Semineri'ne katılabilirler.

Eğitim sürecinde en az öğretmenler kadar etkili olan ailelere yönelik bakanlık tarafından yapılacak bilgilendirme çalışmalarının da öğretmenlere destek sağlayacağı ve öğretmen görüşlerini olumlu yönde etkileyebileceği düşünülmektedir.

Kaynakça

- Bahtiyar, A., & Can, B. (2017). Fen öğretmen adaylarının bilimsel süreç becerileri ile bilimsel araştırmaya yönelik tutumlarının incelenmesi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, (42), 47-58.
- Kurt, A. (2022). Bütünleştirmenin Tarihsel Gelişimi, Mevcut Durumu ve Yaşanan Sorunlar. *Çağdaş Yönetim Bilimleri Dergisi*, 9(1), 16-34.
- Özdemir, L., Çifci, H., & Sayan, Ö. (2022). Tarihsel Süreçte Özel Eğitim Uygulamaları, Kurumları Ve Görevli Personellerin İncelenmesi. *Atlas Sosyal Bilimler Dergisi*, 1(9).
- Öznur Meriç Özakün. (2024). Kaynaştırma ve Bütünleştirme Yöntemi İle Eğitimin İncelenmesi: Literatür Çalışması. *International Journal of Social and Humanities Sciences Research*, 11(103), 204-213. <https://doi.org/10.5281/zenodo.10616627>
- Sabuncuoğlu, D. M., Çırak, Y., & Mutlu, İ. (2021). Kaynaştırma/Bütünleştirme Eğitimi Hakkındaki Görüşlerin Ölçeğinin Türkçeye Uyarlanması: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. *Hacettepe University Faculty of Health Sciences Journal*, 8(2), 174-204.
- Şahbaz, Ü., Atılgan, H. ve Aşıkoğlu Aydemir, D. (2019). Bütünleştirmenin Normal Gelişim Gösteren Çocuklar Üzerindeki Etkisi Ölçeğinin Türkçe Formunun Uyarlama Çalışması. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* (52), 165-184.
- Yıldırım, H. H., & Kılıç, Y. (2024). Kaynaştırma/Bütünleştirme Uygulamaları Yapılan İlkokul Sınıflarındaki Özel Gereksinimli Öğrencilerin Problem Davranışlarına Müdahalede İş Birliğine Yönelik Öğretmen Görüşleri. *MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 13(1), 66-76.